

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Dane dotyczące podmiotu ubiegającego się o wpis

nazwa inicjatywy	M4 – Moje Miasto, Moje Miejsce - REKREACJA
nazwa podmiotu	Stowarzyszenie Kulturalne JARTE
dokładny adres	ul. Dworcowa 10/13, 39-300 Mielec
gmina	Mielec
powiat	mielecki
województwo	podkarpackie
telefon	601050954
adres strony internetowej	www.m4.mielec.pl , www.jarTE.org
faks	
adres e-mail	jarTE@jarTE.org

2. Charakter podmiotu

Obywatele zorganizowani (zaznacz):

- w radach i komitetach utworzonych przez władze publiczne
- w radach i komitetach zorganizowanych z inicjatywy mieszkańców
- zebraniach wiejskich i sołectwach
- w organizacjach pozarządowych
- nieformalnych grupach obywatelskich
- indywidualne osoby

3. Rodzaj(e) podjętych działań na rzecz realizacji potrzeb społeczności lokalnej (zaznacz):

- realizacja zadań publicznych na zlecenie władz lokalnych
- działalność charytatywna i opiekuńcza
- działalność edukacyjna i wychowawcza
- działalność wspierająca rozwój społeczności lokalnej
- działalność na rzecz podniesienia warunków życia
- działalność na rzecz zachowania i rozwoju lokalnych wartości kultury i tradycji

4. Przedmiot działalności

REKREACJA M4 to projekt, który opierał się na edukacji kulturalnej w kontekście sztuki współczesnej. Kształcił on twórców amatorów, uczestników warsztatów w różnym wieku oraz widzów i odbiorców. Do realizacji akcji świadomie wybrana została przestrzeń miasta, gdzie poprzez happeningi, instalacje, abstrakcyjne działania udowodniono odbiorcom, że w wypowiedzi artystycznej nie istnieją żadne ograniczenia. Wspólna wizja krążyła wokół słowa „rekreacja” interpretowana jako rekreacja – odpoczynek, zabawa, gra oraz rekreacja – tworzenie na nowo, zmiana, rekonstrukcja.

5. Opis działań

Kim jesteśmy

Grupę organizatorów inicjatywy tworzyło 10 osób, w tym połowę z nich stanowili członkowie Stowarzyszenia Kulturalnego JARTE. Wszyscy swoje życie związaliśmy z Mielcem, mimo tego, iż większość naszych znajomych decydowała się wyjeżdżać z naszego miasta. My postanowiliśmy tu żyć, pracować i rozwijać się. Nie zgadzamy się na „szarą rzeczywistość”. Wierzimy, że sami możemy kreować nasze otoczenie i dlatego tak dużo działamy, i inspirujemy innych. Choć pozornie każdy z nas ma inne zainteresowania oraz zawodowo realizuje się w innych dziedzinach niż sztuka (m.in. dziennikarstwo, ekonomia, prawo, handel, pedagogika) wszyscy marzymy o pozytywnym i kreatywnym mieście. Doświadczenie jakie posiadamy pozwoliło nam zdobyć odpowiednie kompetencje niezbędne do planowania, zarządzania czy pracy w grupie. Stowarzyszenie już od 2005 roku organizuje otwarte i bezpłatne warsztaty fotograficzne a od 2007 roku jest organizatorem cyklicznej imprezy „M4-Moje Miasto, Moje Miejsce”. Przez wszystkie lata zmieniał się jej charakter, teraz w projekcie „Rekreacja” położyliśmy nacisk na kompleksową edukację kulturalną na kilku poziomach: twórców amatorów, uczestników warsztatów oraz odbiorców i widzów. Do pomocy w realizacji projektu zaangażowaliśmy również grupę 30 wolontariuszy, których specjalnie w tym celu przeszkoliliśmy. Pomagali oni w organizacji warsztatów oraz finału M4. W tym czasie nabyli nowe umiejętności, które być może pozwolą im na realizację własnych pomysłów w przyszłości. W tym roku 2 osoby spośród naszych wcześniejszych wolontariuszy zdecydowały się dołączyć do grupy organizatorów.

Dlaczego to robimy

Jako Stowarzyszenie Kulturalne od 8 lat działamy na terenie naszego miasta, organizując m.in. wystawy fotograficzne, warsztaty, kursy, różnego rodzaju happeningi. Interesujemy się sztuką współczesną, doceniamy jej wartość i chcemy dzielić się nią z innymi. Z naszych doświadczeń wynika jednak, że to co pokazujemy nie zawsze jest rozumiane przez odbiorców, naszych sąsiadów współmieszkańców. Często reakcją na sztukę współczesną jest agresywna krytyka tego, co nie jest łatwe w rozumieniu, odbiorze. Duża część osób podchodzi bardzo sceptycznie do naszych działań lub je ignoruje. Taka reakcja podszyta jest lękiem przed nieznanym i koniecznością zmierzenia się z trudnymi kwestiami, które nie

bazują na prostych odczuciach estetycznych. Mimo tych typowych dla niewielkich miejscowości problemów dostrzegamy również, że wiele osób, zwłaszcza młodych interesuje się kulturą i sztuką współczesną. Z zaciekawieniem zwracają się szczególnie w stronę teatru i akcji performatywnych, a także poszukują treści, działań i aktywności, które generują kreatywność. Ponieważ jednak w naszym mieście sztuka współczesna nie jest obecna, brakuje im umiejętności poruszania się w tej sferze. Silnym czynnikiem przyciągającym do udziału w inicjatywach edukacyjno-kulturalnych jest możliwość poznania nowych ludzi, nawiązanie relacji opartych na otwartości i tolerancji. Dla mieszkańców naszego regionu interpretacja sztuki współczesnej jest trudna, ponieważ wymaga przygotowania intelektualnego, nie opiera się na prostych schematach estetyki. Uświadomiliśmy sobie, że rozwiązaniem jest praca u podstaw czyli edukowanie, a nie tylko pokazywanie. Kontakt ze zjawiskami sztuki współczesnej nie wystarczy i należy ludziom podsuwać zrozumiałe interpretacje. W ramach projektu staraliśmy się tłumaczyć sens różnych form sztuki, „co artysta chciał powiedzieć”. Chcieliśmy udowodnić odbiorcom naszego projektu, że sztuka współczesna ma ogromną wartość, że niesie ze sobą wiele znaczeń i że jest wspaniałym narzędziem do osiągnięcia celów, prowokowania reakcji; zarazem wyrażania i wywoływania emocji. Że prowokuje ważne dyskusje, stanowi istotny element komunikacji we współczesnym świecie. Zależało nam na podnoszeniu kompetencji artystycznych odbiorców, aby uczestniczenie w wydarzeniach artystycznych, również w takich przedsięwzięciach jak nasze było dla nich wartościowym wydarzeniem, by zdobyli umiejętność świadomej interpretacji sztuki. Wiemy, że jeśli ktoś raz zazna radości z obcowania ze sztuką, zaczyna jej poszukiwać. Tworzy się w nim potrzeba dalszej aktywności w tym kierunku. Chcemy tę pasję zaszczerpić szerokiej grupie mieszkańców naszego miasta. Ponieważ Mielec jest oddalony od największych ośrodków kulturalnych, sztuka współczesna nie dociera do odbiorców. Często mielczanie nie mają także środków finansowych na korzystanie z ofert kulturalnych większych miast. Dlatego zaoferowaliśmy wszystkie finałowe wydarzenia bezpłatnie, w bliskim sąsiedztwie, dostępne dla mieszkańców regionu bez względu na status. Młodzi ludzie, zainteresowani muzyką, nie mają także okazji do posłuchania wykonawców na żywo. Szczególnie dotyczy to artystów niszowych, eksperymentujących i alternatywnych. Daliśmy tym osobom możliwość przeżycia koncertów i poznania innej muzyki, możliwość odbierania muzyki bezpośrednio, nie za pomocą telewizji czy sprzętu RTV, możliwość kontaktu z twórcami, zobaczenia ich pracy z bliska.

Odbiorcy działania

Kierując się uwagami odbiorców dotychczasowych projektów Stowarzyszenia Kulturalnego JARTE, postanowiliśmy stworzyć działanie, w którym z jednej strony mogliby wziąć udział przedstawiciele różnych grup wiekowych, a z drugiej strony osoby, które wszystkie chcąc działać w sferze sztuki mają odmienne potrzeby.

-Edukacja twórców-amatorów którzy wiedzą co chcą zaprezentować, lecz potrzebują wsparcia merytorycznego od doświadczonego artysty-kuratora

-Edukacja uczestniczek i uczestników warsztatów – którzy chcą działać w sferze sztuki, ale nie wiedzą jak to zrobić i nie chcą pracować indywidualnie. Prowadzący narzucili im temat i sposób wykonania prac.

-Edukacja świadomych odbiorców sztuki – tych, którzy wiedzą czego szukają w wystawie, na koncercie czy spektaklu. Te osoby chętnie zapoznały się z przygotowanymi materiałami i informacjami na temat oglądanych prac i możliwych interpretacji – innych niż ich własne.

- Edukacja osób, które dopiero rozpoczynają swoją przygodę ze sztuką, niejednokrotnie przypadkowych widzów, którzy sztukę odbierają na najbardziej podstawowym poziomie.

1. Osoby z różnych grup wiekowych

Odbiorcami wcześniejszych projektów naszego stowarzyszenia byli przede wszystkim ludzie młodzi, uczniowie gimnazjów i liceów oraz studenci. Z doświadczenia wiemy, że w Mielcu takie osoby mają dużą potrzebę uczestnictwa w warsztatach artystycznych i co roku są wdzięcznymi odbiorcami naszej oferty kulturalnej i edukacyjnej. Młodzież chętnie rozwija swoje zainteresowania artystyczne i bierze udział w warsztatach i projektach. W tym roku postanowiliśmy poszerzyć grono odbiorców naszych działań o osoby starsze. Już w poprzednich latach otrzymywaliśmy sygnały od osób z tej grupy wiekowej, że interesują ich nasze działania i że chciałyby móc korzystać z organizowanych przez nas warsztatów. Aktywne uczestnictwo tych osób w naszym projekcie nie tylko uruchomiło w nich pokłady kreatywności, ale też zaktywizowało ich, poprawiło ich kompetencje społeczne, podniosło poczucie własnej wartości, a wreszcie pozwoliło na dzielenie się swoją wiedzą i umiejętnościami. Oferta stowarzyszenia skierowana była do osób zainteresowanych sztuką współczesną, bez wprowadzania podziału ani ograniczeń ze względu na wiek. Współpraca osób młodych, dojrzałych i osób w wieku podeszłym pozwoliła odbiorcom naszego działania przełamać stereotypy dotyczące wieku, rozwinąć kompetencje społeczne, nauczyć się wzajemnego szacunku, skorzystać z wiedzy osób mających z racji wieku i doświadczeń inne umiejętności.

2. Osoby, które mają odmienne potrzeby w zakresie edukacji artystycznej

Projekt przewidywał podnoszenie kompetencji w dziedzinie sztuki na różnych poziomach. Osobna oferta skierowana była do osób, które chcą tworzyć lub już tworzą i ich celem było podniesienie swoich kompetencji. Kolejną grupą odbiorców były osoby, które mają potrzebę aktywnego i twórczego uczestniczenia w sztuce, ale nie chciały działać samodzielnie i chciały podnosić swoje umiejętności biorąc udział we współtworzeniu dzieła. Tym osobom zaproponowaliśmy udział w warsztatach. Trzecią grupą odbiorców są osoby, które nie mając potrzeby tworzenia chciały w świadomy sposób obcować ze sztuką. Dla nich przygotowaliśmy atrakcyjne materiały multimedialne poszerzające wiedzę o sztuce współczesnej, wzorujące się na rozwiązaniach z nowoczesnych ośrodków kulturalnych. Dzięki temu osoby te rozwinęły swoją wiedzę i umiejętność odbioru, i interpretacji sztuki współczesnej, a równocześnie skorzystały z wygodnych nowoczesnych środków

multimedialnych. Ostatnim elementem oferty były koncerty i inne działania muzyczne, które z uwagi na atrakcyjną dla szerokiego grona odbiorców formę zachęcały do uczestnictwa w naszych działaniach nie tylko osoby mające już w pewnym stopniu rozwiniętą świadomość artystyczną, ale także tych mieszkańców miasta, którzy nie są aktywnymi odbiorcami sztuki. Poprzez proste środki chcieliśmy zachęcić ich do własnej interpretacji tej gałęzi sztuki, odkrywania powiązań między nią a innymi dziedzinami, poznawania nowych gatunków muzycznych. Nasze kilkuletnie doświadczenie w tworzeniu projektów artystycznych pozwala nam twierdzić, że nawet najbardziej bierni odbiorcy naszej oferty kulturalnej z roku na rok coraz bardziej świadomie przyglądają się naszym działaniom, a niektórzy z nich włączają się w nie aktywnie.

3. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym

Nasze stowarzyszenie przywiązuje dużą wagę do wyrównywania szans osobom z grup szczególnego ryzyka. Do udziału w warsztatach zaprosiliśmy młodzież z rodzin alkoholików, o niskim statusie materialnym i społecznym, mieszkanki i mieszkańców wsi. Dodatkowo włączyliśmy do działań osoby starsze, które ze względu na stereotypy dotyczące wieku, ale też z powodu nieumiejętności poruszania się we współczesnym świecie opanowanym przez nowoczesne urządzenia i multimedia są zagrożone wykluczeniem społecznym. Ten cel zrealizowaliśmy we współpracy ze Stowarzyszeniem Trzeźwościowym Nowe Życie i z Uniwersytetem Trzeciego Wieku.

Opis działań

Zadanie rozpoczęło się 1 kwietnia 2013r. Składało się ono z 3 etapów, w ramach których zrealizowaliśmy 5 warsztatów artystycznych, indywidualne warsztaty dla twórców amatorów oraz finał projektu, na którym pokazane były efekty pracy podczas warsztatów, a także towarzyszące happeningi, animacje, koncert oraz spotkanie z twórcami finałowego widowiska teatralnego. Pierwszy etap rozpoczął się od planowania i organizacji. Na początku powstały podzespoły zadaniowe, zgodnie z naszymi kompetencjami oraz doświadczeniem: zespół odpowiadający za promocję i kontakt z mediami, zespół zajmujący się koordynacją wolontariatu, zespoły odpowiadające za finanse, logistykę oraz organizację koncertu. Nad całością czuwała koordynatorka projektu. Ułatwieniem pracy na tym etapie były spotkania indywidualne a także online, przy pomocy komunikatora video Skype oraz zamkniętej grupy dyskusyjnej na portalu społecznościowym Facebook. Nasze spotkania odbywały się w Domu Kultury Samorządowego Centrum Kultury, mieszkaniach prywatnych oraz w przestrzeni publicznej.

Warsztaty

W ramach etapu realizacji odbyło się 5 warsztatów. Warsztaty artystyczne miały charakter ogólnodostępny. Przeprowadziliśmy otwarty nabór, który rozpoczął się już 14 maja i trwał do 17 czerwca. Wszystkie warsztaty były dla uczestników bezpłatne. Warsztaty miały charakter interdyscyplinarny, uczestnicy nabywali wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin sztuki. Obszarem wspólnym był teatr i praca nad widowiskiem teatralnym. W zajęciach

wzięło udział łącznie 80 osób. Hasłem przewodnim była REKREACJA rozumiana jako odpoczynek i relaks, ale także praca i tworzenie czegoś na nowo.

-Warsztaty aktorskie odbyły się w terminach 22 i 23 czerwca, 5 lipca, 6 i 7 lipca, 12 lipca, 13 i 14 lipca, 19 lipca, 20 lipca i trwały łącznie 54 godziny. Zajęcia poprowadził aktor- performer, Paweł Korbus, który największy nacisk położył na ruch i twórczą ekspresję oraz umiejętność odczuwania i współgrania z przestrzenią. Uczestnicy pracowali nad widowiskiem teatralnym, które pokazane zostało podczas 2 dnia finału w przestrzeni pomiędzy wałem nad Wisłoką a parkiem Oborskich w Mielcu.

-Warsztaty wokalne-muzyczne odbyły się w terminach 11-14 lipca oraz 18-20 lipca i łącznie trwały 31 godzin. Poprowadzili je: Małgorzata Luberda- specjalistka od pracy z głosem oraz Maciej Połynko- muzyk-performer. Zadaniem uczestników i prowadzących było stworzenie oprawy muzycznej do spektaklu finałowego. Część grupy pracowała nad przygotowaniem żywego głosu-chóru natomiast pozostali zajęli się generowaniem muzyki przy pomocy urządzeń elektronicznych. Grupa pracująca z Maćkiem Połynko przetwarzała także dźwięki nagrane ze śpiewu i głosu uczestników warsztatów. W warsztatach wzięli udział młodzi ludzie oraz słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Zwłaszcza dla tych drugich było to nowe przeżycie, ponieważ nie co dzień mają oni okazję poznać bezpośrednio współczesne sposoby tworzenia muzyki oraz pracy ze swoim ciałem jako instrumentem muzycznym.

-Warsztaty kostiumowe realizowaliśmy w terminach 22-23 czerwca, 29-30 czerwca, 6-7 lipca, 13-14 lipca przez 36 godzin łącznie. Zajęcia prowadziły mieleckie projektantki ubiorów, trojaczki: Ewa Kwiatkowska, Katarzyna Kwiatkowska oraz Karolina Zausz. Uczestnicy stworzyli kostiumy dla aktorów występujących w finałowym widowisku teatralnym. Podczas pracy twórczej uczestnicy poznali tajniki łączenia kolorów i tkanin, niektórzy mieli styczność z szyciem na maszynie po raz pierwszy, więc była to okazja do nauki szycia i krojenia. Prowadzące nie narzuciły uczestnikom swoich wizji, lecz wspólnie z nimi przygotowały projekty pozwalając im w ten sposób wykazać się kreatywnością i zmysłem artystycznym. Powstałe stroje były bardzo nietypowe zarówno ze względu na formę jak i inspiracje jakimi się kierowali twórcy. Stroje w sposób znaczący pomagały w interpretacji samego widowiska, ponieważ nawiązywały do znanych mieleckich firm i produkowanych w nich wyrobów.

-Warsztaty scenograficzne odbyły się w terminach 28-30 czerwca, 6-7 lipca, 13-14 lipca przez 35 godzin. Warsztatowicze i warsztatowiczki pod okiem scenografki Małgorzaty Dąbrowskiej-Mazurek przygotowali scenografię do widowiska teatralnego. Do pracy użyli bardzo prostych materiałów jakimi były m.in. kartony, farby i kleje. Prowadząca pokazała swojej grupie jak istotny jest w scenografii kolor oraz kształt i to na nich zbudowano całość konstrukcji. Ponieważ kluczowym w samym widowisku okazał się ruch, także scenografia „ożyła” a jej twórcy wzięli czynny udział w spektaklu, stając się nieodłącznym elementem bardzo współczesnej, bo ruchomej scenografii.

-Warsztaty relaksacyjne. Andrzej Kulig poprowadził te zajęcia na zasadach wolontariatu, a do ich realizacji nie były potrzebne żadne materiały. Zajęcia odbyły się w terminie 12-14 lipca i trwały łącznie 10 godzin. Warsztaty relaksacyjne podobnie do pozostałych nawiązywały do hasła projektu- REKREACJA. Uczestnicy w czasie ich trwania poprzez szereg ćwiczeń integracyjnych, animacyjnych, działań ekspresyjnych i relaksacyjnych mogli napełnić się energią, pozbyć się napięcia i stresu oraz na nowo odnaleźć radość życia. W tych warsztatach wyjątkowo wzięły udział tylko osoby pełnoletnie.

Widowisko teatralne

Widowisko teatralne odbyło się podczas 2 dnia finału (20 lipca 2013r.) dzięki współpracy wszystkich prowadzących warsztaty. Prowadzone przez nich grupy wspólnie przygotowały widowisko z użyciem chóru, muzyki, scenografii oraz kostiumów. Reżyserem przedstawienia był prowadzący warsztaty aktorskie Paweł Korbus. Na miejsce widowiska wybraliśmy otwartą przestrzeń publiczną nowo wyremontowanych bulwarów nad rzeką Wisłoką. Wcześniej miejsce było zaniedbane i nie zachęcało do spędzania tam wolnego czasu, jednak po remoncie, ze względu na naturalne wzniosłości i spadki terenu stało się naturalną sceną. Dodatkowo dzięki wybudowanej ścieżce rowerowej stało się miejscem spacerów i wędrowek mielczan co postanowiliśmy wykorzystać i otworzyć się także na przypadkowych widzów. Dzięki temu, że widowisko teatralne przygotowane było przez osoby należące do różnych grup wiekowych i społecznych, stało się atrakcyjniejsze dla szerszego grona odbiorców. Aby w pełni zrealizować edukacyjny wymiar tego fragmentu projektu, zgodnie z planem wykonaliśmy filmowe **materiały edukacyjne**. W filmach wypowiadają się prowadzący warsztaty, którzy opowiadają o zajęciach oraz o przygotowywanym widowisku teatralnym. Aby w pełni pomóc zrozumieć znaczenie oraz treść spektaklu w filmikach wyjaśniane są kluczowe pojęcia, jakimi posługują się mówcy. Wszystkie materiały przygotowaliśmy wcześniej oraz udostępniliśmy zainteresowanym online na stronie projektu oraz na portalach społecznościowych. Istotne jest to, że filmy nie wyjaśniają wszystkiego jednoznacznie a jedynie naprowadzają na właściwe ścieżki interpretacji i pomagają we własnej interpretacji dzieła. Widowisko teatralne zamknęło drugi dzień finału.

Indywidualne warsztaty dla twórców-amatorów

Oprócz warsztatów grupowych zrealizowaliśmy także zaplanowane indywidualne spotkania dla twórców amatorów. W naszym regionie znalazło się 10 twórców nieprofesjonalnych, którzy mieli możliwość pod okiem doświadczonego kuratora, twórcy Monumental Art Marka Sułka pokazać sztukę w przestrzeni miejskiej. Pasjonaci zrealizowali swoje projekty w dziedzinie fotografii, muzyki, animacji kulturalnej i malarstwa. Przed finałem młodzi twórcy zaprezentowali w przestrzeni miasta efekty swojej pracy, a finisaż ich projektów odbył się podczas sobotniego dnia finału. Zrealizowane projekty Kinga Bielec oraz Anna Bratek stworzyły projekt dotyczący mody oraz zrealizowały 3 garażowe wymiany ubrań. Pracowały z dwiema kobietami w różnym wieku w kontekście ubrania jako komunikatu, dobierając ubrania w sklepach z używaną odzieżą. Wykonały z nimi sesję fotograficzną i pokazały jej efekty na wielkoformatowych wydrukach, podkreślając kontekst zrealizowanego projektu.

Grzegorz Bula Cebula oraz Tomasz Simiński stworzyli mural, wykorzystując stojący na terenie, gdzie realizowaliśmy widowisko teatralne, kolektor wodny. Autorzy nadali mu zupełnie inny charakter i sprawili, że przestał straszyć, a stał się dziełem sztuki. W działaniach malarskich oprócz kuratora pomagał także debiutujący twórca z Mielca Maciej Wieczerzak, który ostatecznie także zaproponował własną koncepcję dzieła, jednak zaprosił do realizacji amatorów i wspólnie stworzyli instalację malarską, która na czas finału stanęła w Parku Oborskich w Mielcu. Pozostałe stojące przy wałach nad Wisłoką kolektory wodne postanowił wykorzystać Paweł Wolanin. Zgodnie z jego pomysłem stały się one miejscem ekspozycji wielkoformatowych fotografii przedstawiających portrety mieszkańców Mielca. Dwa z portretów fotograf przykleił na ścianie Szkoły Muzycznej. Fotografią zajęli się także Krzysztof Gładyszek oraz Kuba Michoński, tworząc wystawę fotografii pt. „Hydrokompleks” w wynajętym w tym celu pomieszczeniu Restauracji Kamienica w Rynku Starego Miasta. Twórcy zaskoczyli nowatorskim podejściem do tematu pokazując fotografie na podświetlanych ramkach oraz specjalnie stworzonym systemie parowym, nawiązując również do hasła REKREACJA. Teren gdzie odbywał się finał projektu oraz widowisko teatralne postanowił pokazać Aleksander Gładysz. Wykorzystał w tym celu prywatne, archiwalne fotografie tego miejsca jeszcze sprzed rewitalizacji. Wydruki zawisły na płocie Parku Oborskich i dzięki temu każdy oglądający mógł porównać obecny wygląd z tym poprzednim. Ostatnią grupę twórców stanowił Mateusz Działowski oraz Andrzej Kulig, którzy przygotowali happening muzyczny „Wskrzyszanie dźwięków”. W jego ramach każdy z uczestników sobotniego finału mógł stworzyć swój własny instrument muzyczny z najprostszych elementów, a następnie wziąć udział w krótkim improwizowanym koncercie. Kurator wspólnie z uczestnikami warsztatów również zrealizował swój pomysł i stworzył instalację składającą się z 10 tysięcy kolorowych kulek, rozrzuconych na terenie pomiędzy wałem a rzeką. W tym miejscu artysta ustawił także wykonanego ze styropianu aniołka nawiązującego do „Praskich aniołów”, jednej z jego słynnych realizacji. Każda osoba spacerująca wałem była zaskoczona niezwykle kolorowym i widowiskowym efektem. Każdy z artystów miał do dyspozycji określony budżet, którym mógł dysponować. W zakupie potrzebnych materiałów oraz w kwestiach techniczno-logistycznych pomagali twórcom nasi wolontariusze. Kurator przez około 50 godzin był dostępny dla uczestników warsztatów indywidualnych. Twórcy-amatorzy konsultowali się z nim osobiście, podczas jego wizyt w Mielcu, a także online oraz za pomocą korespondencji mailowej i telefonu.

Koncert

Koncert odbył się w Klubie Muzycznym Studio 1 dnia finału (19 lipca 2013r.). Piątkowy wieczór rozpoczął się od spotkania z wybitnym dziennikarzem muzycznym pochodzącym z Mielca Hieronimem Wroną. Spotkanie trwało 2 godziny, a w tym czasie słuchacze wraz z Dj'em przenieśli się w świat muzyki współczesnej, śledząc jej początki oraz rozwój do dnia dzisiejszego.

Spotkanie było idealnym wstępem do dwóch pozostałych występów, które prezentowały właśnie współczesną muzykę alternatywną. Jako pierwszy wystąpił solowo Bartek Szczęsny, prezentując własne kompozycje na bazie połączenia muzyki disco oraz elektro. Jego występ pokazał jak łatwo można samemu tworzyć dobrą i ciekawą muzykę. Na koniec wystąpił

Gooral, czyli zespół Mateusza Górnego, prezentując połączenie muzyki różnych kultur, zwłaszcza twórczość góralską z dubstepem i dnb. Poprzez najpopularniejszą dziedzinę sztuki staraliśmy się edukować odbiorców kulturalnie oraz integrować ich ze sobą. Frekwencja przerosła oczekiwania organizatorów. Dostęp do udziału koncercie miał każdy dzięki bezpłatnym wejściówkom. Na koncert przyszło wiele bardzo różnych osób, które bardzo rzadko uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych. Uczestnicy byli także zróżnicowani wiekowo.

Pokaz filmu

Ostatnim dniem finałowym była niedziela (21 lipca 2013r.). Tego dnia również spotkaliśmy się z mistrzami warsztatowymi, uczestnikami oraz widzami widowiska teatralnego w przestrzeni miasta, na terenie parku Oborskich. Spotkanie miało charakter dyskusji, na której wszyscy mogli dowiedzieć się jak wyglądała praca na warsztatach „od kuchni”, z jakimi pomysłami zmierzyli się uczestnicy, co proponowali artyści. Prowadzący rozdali także przygotowane przez nas dyplomy uczestnictwa w warsztatach w ramach REKREACJI M4. Na zakończenie wieczoru, a zarazem całego finału M4 pokazaliśmy projekcję filmu dokumentującego warsztaty.

Współpraca ze szkołami

Po raz pierwszy postanowiliśmy rozpocząć współpracę ze szkołami na płaszczyźnie edukacji, a nie tylko pomocy w postaci użyczenia sprzętu, czy sali na warsztaty. Jesteśmy w trakcie tworzenia platformy wymiany doświadczeń z nauczycielami dwóch mieleckich szkół II Liceum Ogólnokształcącym oraz I Liceum Ogólnokształcącym gdzie odbywała się większość naszych warsztatów w tym roku. Jesteśmy w stałym kontakcie ze szkołami i dzielimy się z nimi materiałami jakie wypracowaliśmy podczas pracy nad naszym projektem, aby mogli je pokazywać swoim uczniom i zaszczepiać w nich potrzeby kulturalne. Zamierzamy kontynuować współpracę i prawdopodobnie nasi przedstawiciele wezmą udział w specjalnie przygotowanych spotkaniach z uczniami w ramach zajęć lekcyjnych, i spróbują opowiedzieć o tym czym oraz w jaki sposób się zajmujemy. Dzięki takim spotkaniom być może pozyskamy nowych wolontariuszy lub nawet współtowarzyszy do realizacji kolejnych naszych działań.

Działania towarzyszące

Dla młodszych odbiorców także zaplanowaliśmy kreatywne gry i zabawy animacyjne, dotyczące sztuki współczesnej. Nie zabrakło tu działań plastycznych, gier zespołowych czy konkursów z nagrodami. Zarówno młodszy jak i starsi mogli wziąć udział w zespołowej grze miejskiej, która podobnie jak większość działań nawiązywała do tematu „REKREACJA”. Hasła potrzebne do rozwikłania zagadki ukryte były w różnych częściach miasta, a prawidłowo zakończona gra doprowadziła uczestników w miejsce finału M4. Na każdym etapie działań wspierała nas grupa 30 wolontariuszy, dla których przygotowaliśmy porozumienia wolontariackie oraz szereg prac zgodnych z ich zainteresowaniami i kompetencjami. Ich działalność odbywała się według przygotowanego przez koordynatorów

tej części projektu programu. Obejmował on zarówno robocze spotkania, na których rozdzielane były zadania, jak i spotkania integracyjne.

Promocja działań

Pozyskaliśmy patronat Platformy Kultury, Narodowego Centrum Kultury, Gazety Codziennej Nowiny, Tygodnika Regionalnego KORSO, Polskiego Radia Rzeszów, Radia Leliwa, Portalu Nowiny24.pl, Portalu hejmielec.pl, Portalu biznesistyl.pl. Projekt REKREACJA M4 promowany był w prasie lokalnej i regionalnej, na kilku lokalnych i regionalnych portalach internetowych oraz w mediach społecznościowych. Informacje o naborze do wolontariatu, na warsztaty i później o finale i koncertach finałowych ukazały się w Tygodniku Regionalnym „Korso”, w internetowych portalach oraz na antenie Polskiego Radia Rzeszów i radia Leliwa. nasi przedstawiciele pojawiali się również na antenie Polskiego Radia Rzeszów i Radia Leliwa, gdzie w ramach programu kulturalnego opowiadali oraz informacji w serwisach radiowych zachęcali do udziału w naszym przedsięwzięciu.

Prowadziliśmy bardzo szeroką i intensywną promocję w Internecie. Zapowiedzi, informacje, relacje fotograficzne ukazywały się regularnie na stronie Stowarzyszenia Kulturalnego JARTE, stronie projektu, na portalu społecznościowym Facebook, mieleckim portalu hej.mielec.pl, portalu internetowym biznesistyl.pl, na serwisach internetowych KORSO, Radia Rzeszów i Radia Leliwa oraz na stronie platformakultury.pl. Także nasi partnerzy informowali o działaniach na swoich stronach, w tym informacje ukazały się na stronie Urzędu Miasta oraz Starostwa Powiatowego. Na portalu facebook w okresie dwóch tygodni przed i po finałowym wydarzeniu mieliśmy ok. 20 tysięcy wyświetleń przygotowanych materiałów. W ciągu 5 miesięcy przygotowań, wzmocnionych reklamą na facebooku przybyło nam 200 nowych użytkowników strony („lubiących stronę”).

Wydrukowaliśmy także 470 plakatów, po 200 plakatów promujących udział w warsztatach i udział w imprezie artystycznej oraz 70 plakatów o naborze na wolontariat.

Dodatkowo zrealizowaliśmy filmik z zaproszeniem do udziału w finale M4, na którym zaproszeni artyści krótko zachęcili do uczestniczenia w wydarzeniu. Materiał umieściliśmy w serwisie vimeo.com (343 wyświetlenia). Umieściliśmy 6 filmów edukacyjnych: tłumaczących to, co wydarzy się podczas finału z udziałem artystów na serwisach video.com oraz youtube.com przed głównym wydarzeniem (łącznie 645 wyświetleń). Filmy były linkowane na naszych stronach oraz na stronach partnerów. Przygotowaliśmy relację video z warsztatów (łącznie 470 wyświetleń) i relację z wydarzenia finałowego (łącznie 380 wyświetleń). Dodatkowo przygotowaliśmy „teledysk” z piosenką udostępnioną przez jednego z artystów Bartosza Szczęsnego, w którym znalazły się nakręcone materiały, które nie znalazły się we wcześniejszych filmikach (łącznie 184 wyświetlenia).

Po finale powstała obszerna dokumentacja fotograficzna i filmowa, która nadal będzie służyła promowaniu naszej działalności. Dzięki materiałowi fotograficznemu, za zgodą autora, przesłaliśmy zgłoszenie na konkurs fotograficzny „Społeczna pocztówka” i zajęliśmy

I miejsce w tym konkursie. Na ogólnopolskim portalu ngo.pl zdjęcia umieszczono na głównej stronie tego portalu.

6. Ocena efektów wdrożenia projektu dla zaangażowania mieszkańców w realizację zadań publicznych

Stowarzyszenie Kulturalne JARTE realizując projekt REKREACJA - M4 osiągnęło następujące cele:

a) zapoznanie uczestników ze sztuką współczesną

Wszystkie działania jakie zostały zrealizowane w ramach projektu dotyczyły sztuki współczesnej. Obecna ona była zarówno w tematyce warsztatów artystycznych, indywidualnych projektach artystycznych, muzyce współczesnej oraz w wydarzeniach towarzyszących finałowi projektu. Oprócz prezentowania gotowych efektów (widowiska teatralnego, wystaw, happeningów, instalacji itd.) przygotowaliśmy filmowe materiały edukacyjne, które pomogły odbiorcom w zrozumieniu, odbiorze i interpretacji sztuki współczesnej. Koncert muzyki alternatywnej rozpoczął się od muzycznego wykładu Hieronima Wrony na temat początku i rozwoju muzyki XX wieku. Poprzez udział w dyskusji trzeciego dnia finału uczestnicy mieli pełniejszy obraz kontekstów podjętych przez artystów, zadawali pytania twórcom prowadzącym warsztaty i uczestniczyli we wspólnej dyskusji.

b) wzbogacenie oferty kulturalnej naszego regionu o wydarzenia interdyscyplinarne, upowszechniające sztukę współczesną i muzykę alternatywną

Projekt zakończył się 3-dniowym finałem, na którym zaprezentowane zostały wszystkie efekty pracy uczestników warsztatów (w ramach widowiska teatralnego) oraz odbyła się prezentacja projektów zrealizowanych przez twórców amatorów z naszego miasta. Wstępem do tego był koncert. Wszystkie wydarzenia w ramach M4 były całkowicie bezpłatne i dostępne dla każdego mieszkańca miasta. Było to jedno z niewielu plenerowych wydarzeń kulturalnych w Mielcu na wakacjach.

c) pobudzenie i ukierunkowanie kreatywności twórczej odbiorców na kilku poziomach: uczestnicy warsztatów, twórcy amatorzy, widzowie, słuchacze

W projekcie wzięli udział twórcy amatorzy, którzy w ramach specjalnie dla nich przygotowanych warsztatów otrzymali wsparcie merytoryczne od doświadczonego artysty kuratora Marka Sułka i dzięki temu mogli zrealizować swoje autorskie pomysły. Uczestnicy warsztatów artystycznych, osoby w różnych wieku, którzy chcieli działać w sferze sztuki, ale nie wiedzieli jak to zrobić oraz nie chcieli pracować indywidualnie mieli okazję pracować przy narzuconym przez prowadzących temacie. Prowadzący włączali ich w tworzenie całości, czerpali ze wspólnych pomysłów i dyskusji prowadzonych w czasie warsztatów. Świadomi słuchacze i odbiorcy sztuki chętnie zapoznawali się z przygotowanymi materiałami i informacjami na temat oglądanych prac. Także przypadkowi widzowie mieli

dostęp do naszych działań dzięki otwartemu charakterowi i umiejscowieniu wydarzeń w przestrzeni miejskiej.

d) rozwój kapitału społecznego i intelektualnego społeczeństwa, m.in. poprzez zdobywanie umiejętności

Uczestnicy warsztatów zdobyli praktyczne umiejętności w zakresie sztuk plastycznych, teatralnych i muzycznych. Twórcy amatorzy poznali szereg aspektów technicznych niezbędnych przy realizacji własnych ekspozycji. Wolontariusze zaangażowani w projekt nabyli umiejętności organizacyjnych oraz pracy w grupie.

e) angażowanie i integracja przedstawicieli różnych grup społecznych poprzez wspólne tworzenie i odbiór kultury

Oferta stowarzyszenia została skierowana do osób zainteresowanych sztuką współczesną, bez wprowadzania podziału ani ograniczeń ze względu na wiek. Współpraca osób młodych, dojrzałych i osób w wieku podeszłym pozwoliła odbiorcom naszego działania przełamać stereotypy dotyczące wieku, rozwinąć kompetencje społeczne, nauczyć się wzajemnego szacunku, skorzystać z wiedzy osób mających z racji wieku i doświadczeń inne umiejętności. Z projektu skorzystały także osoby zagrożone wykluczeniem społecznym o niskim statusie materialnym czy też z rodzin z problemem alkoholowym. Aby trafić do takich osób podjęliśmy współpracę ze Stowarzyszeniem Trzeźwościowym Nowe Życie i z Uniwersytetem Trzeciego Wieku.

f) współpraca różnych podmiotów działających w sferze kultury

Wśród naszych partnerów znalazło się Samorządowe Centrum Kultury w Mielcu, Kino Galaktyka, Klub Muzyczny Studio, II Liceum Ogólnokształcące, Spółdzielczy Dom Kultury, a także Stowarzyszenie Trzeźwościowe Nowe Życie, Spółdzielnia Socjalna Wyspa Przygód, Led- Art. F. Sławiński oraz Uniwersytet Trzeciego Wieku. Dodatkowo w trakcie realizacji projektu nawiązaliśmy współpracę z Państwową Szkołą Muzyczną I i II stopnia w Mielcu i to tam zdecydowaliśmy się przeprowadzić warsztaty muzyczno-wokalne. Większość warsztatów (teatralne, scenograficzne oraz kostiumowe) zrealizowaliśmy na terenie I Liceum Ogólnokształcącego znajdującego się w niedalekiej odległości od miejsca gdzie odbywał się 2 i 3 dzień finału.

g) kształtowanie i zaspokajanie poprzez edukację potrzeb kulturalnych

Mielec oddalony jest od największych ośrodków kulturalnych, w związku z tym jego mieszkańcy mają utrudniony dostęp do wydarzeń kulturalnych oraz często nie dociera do nich sztuka współczesna. Dzięki REKREACJI M4 daliśmy mieszkańcom możliwość przeżycia koncertów, widowiska teatralnego, odbioru nowatorskich form sztuki oraz bezpośredniego kontaktu z twórcami.

h) praca nad marką Stowarzyszenia jako oferenta atrakcyjnych i wartościowych działań w zakresie sztuki i edukacji kulturalnej

Stowarzyszenie Kulturalne JARTE od 9 lat organizuje w Mielcu różnego rodzaju warsztaty, wystawy, happeningi. REKREACJA M4 okazała się ofertą zbieżną z zainteresowaniami odbiorców. Dzięki temu projektowi udało nam się pokazać wartość sztuki współczesnej oraz postawić kolejne kroki w pracy nad podnoszeniem kompetencji artystycznych u odbiorców (m.in. artystów amatorów) z naszego regionu. Zamierzamy kontynuować działania i nadal pracować nad tym, aby mielczanie zdobyli umiejętność świadomej interpretacji sztuki.

7. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu

Całkowity koszt działania: 66 905,00 zł

W tym:

- 30 000,00 zł ze środków uzyskanych od Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- 10 000,00 zł ze środków Województwa Podkarpackiego,
- 12 097,00 zł ze środków Gminy Miejskiej Mielec,
- 8 955,00 zł ze środków Powiatu Mieleckiego,
- 5 853,00 zł ze środków Stowarzyszenia Kulturalnego JARTE.

Chcielibyśmy ująć liczbowo niektóre aspekty realizacji projektu:

- liczba organizatorek i organizatorów: 10
- liczba wolontariuszek i wolontariuszy: 30
- liczba uczestniczek i uczestników warsztatów artystycznych: 80
- liczba twórców-amatorów: 10
- liczba odbiorców koncertu i spotkania z Hieronimem Wroną: 400
- liczba odbiorców widowiska teatralnego oraz drugiego dnia finału: 700
- liczba grupowych spotkań organizacyjnych: 21
- liczba indywidualnych spotkań organizacyjnych: 65
- liczba spotkań z wolontariuszami: 8

8. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

Niejednokrotnie zdarzają się sytuacje, które nie są nawet od nas zależne. Dzięki odpowiedniemu podziałowi obowiązków, założeniom czasowym i przestrzeganiu opracowanego harmonogramu udało się nam zdążyć ze wszystkim na czas, mimo niewielkich przesunięć. Nie wszystko udało się dokładnie zaplanować.

Na początku planowaliśmy inne miejsce finału i to do niego dostosowywaliśmy odpowiednie sale na warsztaty w bliskiej odległości od tego miejsca. Później jednak zdecydowaliśmy się na otwartą przestrzeń nowo wyremontowanych bulwarów. Potrzebowaliśmy zatem nowych pomieszczeń na warsztaty. Ponieważ wszystko planowaliśmy z dużym wyprzedzeniem czasowym udało nam się podjąć rozmowy ze szkołami, które udostępniły nam ostatecznie

swoje sale. Nagłośnienie miejsca, które wybraliśmy także stanowiło problem, ze względu na utrudniony dostęp do prądu. Dzięki szybkiej reakcji i pomocy ze strony Samorządowego Centrum kultury udało nam się jednak rozwiązać tę sprawę.

Logistycznie brakowało nam w tej przestrzeni miejsca na magazyn, ten problem także rozwiązaliśmy korzystając z życzliwości sąsiadów, którzy użyczyli nam swoich podwórek, gdzie mogliśmy przechować elementy scenografii.

Na zakończenie niedzielnego wieczoru, a zarazem całego finału M4 (21 lipca) planowaliśmy projekcję filmu dokumentującego warsztaty oraz filmu w ramach Kina Letniego, niestety awaria sprzętu naszego partnera- kina Galaktyka przeszkodziła nam w tym. Tego samego wieczora odbyła się jednak prezentacja filmu o warsztatach na napędce zorganizowanym projektorze w jednej z mieleckich kawiarni. Na pokaz przyszło ok. 50 osób. Szybkość działania, kreatywność i kolektywna praca pokazuje zatem, że nie ma rzeczy niemożliwych.

9. Zalecenia dla innych podmiotów zainteresowanych wdrożeniem projektu

Kluczowe jest obserwowanie społeczności lokalnej i jej potrzeb. Działanie musi być przede wszystkim dostosowane do odbiorców, a nie jedynie do organizatorów. Przed podjęciem działań należy zatem przeprowadzić badania, które pozwolą nam idealnie trafić w gusta i zainteresowania przyszłych uczestników projektu. Kolejną kluczową kwestią jest właściwa organizacja i komunikacja. Mimo iż najlepiej pracuje się w grupie, musi w niej istnieć jasny podział obowiązków, wyznaczony już na samym początku. Zakres obowiązków musi być zgodny z indywidualnymi kompetencjami organizatorów. Każda z podgrup pracuje oddzielnie nad swoimi działaniami, lecz wszyscy są od siebie zależni. Konieczne zatem są częste spotkania całej grupy, na których wszyscy będą na bieżąco informowani o postępach w działaniach, czy też o zaistniałych problemach. Wspólnie można znaleźć rozwiązania dla każdej sytuacji. Nad całością musi czuwać jedna osoba- koordynator, który spina wszystkie działania i kontroluje czas. Dużym ułatwieniem w pracy jest stosowanie różnorodnych narzędzi multimedialnych i internetowych, założenie zamkniętej grupy na portalu społecznościowym Facebook, czy korzystanie z popularnych komunikatorów, takich jak GG czy też Skype.